

Podrobný popis rolí

Matka

Firma Tvého zaměstnavatele zkrachovala a všichni zaměstnanci tak přišli o práci. V místě, kde bydlíte, je pracovních nabídek málo a už dlouho tak žádnou práci nemůžeš najít. Máte půjčku na dům a rodina začíná mít finanční problémy. Jedna firma v zahraničí Ti ale nabídla velmi dobře placené místo, protože jim chybí zaměstnanci, kteří by se vyznali ve Tvém oboru. Slíbili, že pomůžou najít ubytování a školu pro děti a že pomohou vyřídit na úřadech povolení k pobytu a práci. Pro Tebe je to navíc možnost, jak získat nové zkušenosti - firma má dobrou pověst a práce je zajímavá, budeš mít daleko větší šanci na povýšení, než kdybys zůstala v ČR. A myslíš si, že i Tvůj manžel by mohl v zahraničí sehnat dobrou práci. Jen je Ti líto, že se budete muset vzdát některých věcí, na které jste zvyklí - v zemi, kam se máte stěhovat, jsou hodně drahé autobusy i vlaky a benzín vůbec, takže nebudete moci jezdit na výlety, jak jste byli zvyklí doma. Nebudete moci chodit na houby, protože tam nerostou. Budete si muset zvyknout na jiné počasí, jiné jídlo... Trochu se bojíš, jak si na tohle všechno zvykne dědeček a děti, ale zároveň se těšíš – budete moci poznávat nové věci, najdete si nové přátele.

Otec

Souhlasíš se stěhováním, pomůže vám zabezpečit rodinu, ale abys mohl své povolání vykonávat i v zahraničí, budeš muset složit jazykové zkoušky a obstarat si několik osvědčení. České certifikáty totiž místní zaměstnavatelé neuznávají, je třeba mít mezinárodní. To znamená, že budeš muset znovu studovat – aspoň to, co je v tvém oboru v zahraničí jiné se musíš doučit. A dokud si vše neobstaráš, tak budeš muset dělat nějakou jinou práci – nejspíš hůře placenou, náročnější. Rodinný přítel Ti navíc vyprávěl, že když pracoval on v zahraničí, tak občas zažíval os místních lidí nedůvěru, potkával se s předsudky a podobně. Někteří lidé prý tvrdili, že jim Češi a Poláci berou práci, že jsou nevychovaní, neumí pořádně anglicky a nemají snahu se jazyk naučit. Když se bavil s kamarády na ulici česky, tak na ně několikrát místní mládež pokřikovala, ať se vrátí, odkud přišli. Když šel jednou s kamarády na večeři do restaurace, tak jim řekli, že mají soukromou akci a poslali je pryč. Přitom to nebyla pravda, ve skutečnosti je do restauraci nechtěli pustit – později totiž vyšlo najevo, že prý se tam nedávno poprali tři čeští a slovenští kluci a majitel od té doby raději nechce obsluhovat hosty z „východní Evropy“, protože prý moc pijí a pak jsou agresivní. Máš obavy a doufáš, že vám se podobné situace vyhnou. Že rychle najdete aspoň nějaké přátele, že budete vycházet se sousedy a lidmi v okolí. Přemýšlíš, jak na to.

Syn

Uznáváš, že začátky budou těžké, ale věříš, že stěhování do zahraničí je velká příležitost. Vzpomínáš, že když do vaší školy začala chodit holka z Koreje, tak se o ní všichni zajímali, učitelé se postarali, aby měla v každém předmětu někoho, kdo jí bude moci pomáhat, kdyby nerozuměla. Spousta lidí byla zvědavá, jak se žije v zemi, odkud přišla, takže kolem sebe měla spoustu lidí, ukazovali si s ní navzájem fotky, pouštěli hudbu a videa, nechávali si napsat své jméno v korejštině... Takže Kim rychle zapadla a naučila se česky, kromě toho, že umí korejsky a anglicky. Teď jí nabídli možnost studovat v zahraničí a Ty si říkáš, že něco podobného by mohlo čekat i Tebe - získal bys rozhled, nové známé. Na střední škole, kam bys v zahraničí mohl chodit, navíc prý mají výborný filmový kroužek – mohl by ses do něj zapojit, naučit se pracovat s kamerou a když ti to půjde, tak později třeba studovat na vysněné filmové škole v zahraničí. Navíc jsi chtěl vždycky cestovat, poznat svět.

Dcera

Chodíš do sedmé třídy a stěhování se obáváš – v nové zemi budeš muset jít do nové školy. Učíš se sice anglicky, ale zatím se moc nedomluvíš. Začátky budou těžké, bojíš se, že nebudeš rozumět, nebudeš nikoho znát. Co když tratíš všechny kamarády, protože oni zůstanou doma a Ty se odstěhuješ do ciziny... Pamatuješ si, jak začal do vedlejší třídy chodit kluk z Rumunska a někteří se mu posmívali, nadávali mu, v lepším případě si ho nevšímali. Čeština mu vůbec nešla, a tak raději moc nemluvil a držel se stranou. Jeho rodiče ho nakonec raději dali do jiné školy. Bojíš se, že dopadneš stejně.

Dědeček

Stěhovat se moc nechceš. Celý život jsi žil v České republice a stěhování do úplně jiné země je velká změna. Neumíš jazyk a ve Tvém věku se už hůře učí, bojíš se, že nebudeš nikomu rozumět. Navíc se stěhujete do města, budeš muset opustit svou zahrádku a nevíš, co tak budeš celé dny dělat. Pravděpodobně se Ti ale zlepší zdraví – bydlíte teď v průmyslovém regionu, kolem jsou továrny a ovzduší je často znečištěné. Vnoučata jsou často nemocné a Ty sám máš vážné problémy s průduškami. V zahraničí, kam s rodinou plánuje stěhovat, je velmi čistý vzduch a krásná příroda - nedaleko je moře, takže Tvůj zdravotní stav by se mohl o dost zlepšit. Ale co když budeš potřebovat do nemocnice? Jak je to tam se zdravotním pojištěním, budeš mít nárok na ošetření a léky? Nebudou moc drahé? A jak by ses v nemocnici s doktorem domluvil?

Stručný popis rolí (pro lektora)

Matka	Měla by lepší pracovní uplatnění a rodina by se dostala z finanční tísně.
Otec	Musel by podstoupit jazykové a technické zkoušky, aby mohl dále dělat své povolání.
Syn	Mohl by studovat na vysněné škole, získat rozhled a nové známé, chtěl by cestovat.
Dcera	Obává se, že si v cizině nenajde kamarády, že v nové škole nezapadne.
Dědeček	Nezná cizí jazyk, žil celý život na jednom místě a bojí se takto velké změny.
Pozorovatel	Zapisuje proces debaty, argumenty, reakce. Na konci debatu shrne.